

نگاهی به کارنامه تأمین اجتماعی در استان‌ها

زیر نظر شورای سیاستگذاری
مجری: مؤسسه فرهنگی هنری آهنگ آتیه
خبرنگار اعزامی: سینا چگینی
عکاس: محمدحسین جمال‌زاده
تلفن: ۶ - ۸۸۵۱۷۰۸۵ نمابر: ۸۸۵۱۷۰۸۷

@atiyeno

با تشکر از همکاری ارزشمند آقایان علیرضا
چوبندیان و علی اصغر دستجانی فراهانی، همکاران
اداره کل و مدیریت درمان تأمین اجتماعی استان
مرکزی که در تهیه این ویژه‌نامه، ما را یاری کردند

محمد اردیبهشتی، رئیس هیات‌مدیره کانون کارکنان بازنشسته مرکزی:

دولت باید به تعهدات بیمه‌ای خود بیشتر توجه کند

بازنشستگان کارگری عموماً به مدت سی سال بخشی از حقوق ماهیانه خود را به سازمان تأمین اجتماعی پرداخته‌اند و خود را صاحبان بخشی از منابع این سازمان می‌دانند. در کنار این قشر، گروهی از بازنشستگان نیز هستند که علاوه بر پرداخت ماهیانه حق بیمه، عمر خود را نیز در شعب و مراکز درمانی سازمان تأمین اجتماعی به ارائه خدمت به بیمه‌شدگان و مستمری‌بگیران این سازمان صرف کرده‌اند و امروز، کانون کارکنان بازنشسته سازمان تأمین اجتماعی را تشکیل داده‌اند. این افراد را شاید بتوان از جمله خبره‌ترین کارشناسان سازمان تأمین اجتماعی قلمداد کرد که کوله‌باری از تجربه را به دوش می‌کشند و به‌رغم پایان دوره کاری‌شان، هنوز دغدغه خاصی نسبت به وضعیت سازمان تأمین اجتماعی دارند. با محمد اردیبهشتی، رئیس هیات‌مدیره کانون کارکنان بازنشسته تأمین اجتماعی استان مرکزی گفت‌وگویی انجام دادیم که در ادامه می‌خوانید.

مراجعه می‌کنیم می‌بینیم کارکنان بسیار فعال و روبه رشد هستند. البته مشکلاتی نیز وجود دارد که بخش اعظم آن به دلیل تعداد زیاد مراجعان است. در حال حاضر درمانگاه ابن‌سینای اراک یکی از شلوغ‌ترین مراکز درمانی استان است. راهکار مدنظر من این است که سازمان تأمین اجتماعی در مراکز درمانی خود فقط به بیمه‌شده‌های خودش خدمت ارائه کند.

■ به نظر شما طی چهار سال اخیر سازمان تأمین اجتماعی تاچه اندازه توانسته با پرهیز از حاشیه‌ها به اهداف و مأموریت‌های خود بازگردد؟
با انتخاب دکتر نوربخش به ریاست سازمان تأمین اجتماعی که ۲۶ سال در این سازمان مشغول به انجام وظیفه بوده، روزنه امیدی در چهار سال گذشته ایجاد شده است. قبل از این چهار سال، اقدامات سازمان واقعاً قابل انتقاد بود چون در هر سال به طور متوسط یک مدیرعامل عوض می‌شد. اما در چهار سال گذشته با مدیریت باثبات دکتر نوربخش، مشکلات بازنشستگان کمتر شده است.

■ توسعه خدمات الکترونیک در سازمان را نسبت به دوره‌ای که خود در سازمان مشغول به کار بودید، چگونه ارزیابی می‌کنید؟
سیستم مکانیزه جدید سازمان تأمین اجتماعی یک اقدام بسیار موثر بود. در این خصوص ظرف ۱۲ سال گذشته هیچ اقدامی صورت نگرفته بود ولی در دوره مدیریت جدید این اقدام صورت گرفت. چه حذف مراجعه غیرضروری کارفرمایان و چه حذف دفترچه، هر دو اقداماتی بسیار خوب و موثر بود.

■ مهمترین درخواست کارکنان بازنشسته استان مرکزی از مدیریت ارشد سازمان چیست؟

امیدواریم سازمان بیشتر به فکر بازنشستگان باشد. فعلاً سازمان از نظر مالی کمک‌چندانی غیر از مستمری‌ها به بازنشستگان نمی‌کند. در حال حاضر بیشتر خدمات ما به همکاران بازنشسته از محل حق عضویتی است که از خود اعضا دریافت می‌کنیم. بنابراین درخواست اصلی ما این است که کانون‌ها را به لحاظ مالی تقویت کنند

هزینه‌های تأمین و ارائه خدمات درمانی در سالیان اخیر افزایش چشمگیری یافته؛ اما از آنجا که خدمات درمانی به تعبیری ویرتین خدمات تأمین اجتماعی است، باید برای توسعه امکانات درمانی و تسهیل دسترسی بازنشستگان به این خدمات، اقدامات بیشتری صورت گیرد.

■ اطلاع دارید که سن بازنشستگی در کشور ما به شدت کاهش یافته و موجب افزایش شمار بازنشستگان شده است. به نظر شما چگونه می‌توان از تحمیل بار مالی سنگین به سازمان‌های بیمه‌گر اجتماعی و صندوق‌های بازنشستگی جلوگیری کرد؟
در این بخش نیز بیشتر مشکلات از طرف دولت‌ها بوده است. دولت‌ها برخی تعهدات حمایتی خود را بر دوش سازمان تأمین اجتماعی می‌اندازند که باید برای این موضوع فکری کرد. این مشکل باید با پرهیز از تحمیل مأموریت‌های حمایتی به سازمان‌های بیمه‌ای و نیز پرهیز از مداخله مستقیم نهاد دولت در تأمین اجتماعی حل شود.

■ تعداد اعضای کانون کارکنان بازنشسته استان مرکزی چند نفر است؟
تعداد بازنشستگان اعم از بازنشستگان و بازمندگان حدود ۲۴۲ پرونده است. ما خدمات خود را به شهرستان‌های تابعه استان نیز تسری داده و افراد را بلافاصله پس از پایان دوره کاری‌شان و صدور حکم بازنشستگی، به عضویت کانون کارکنان بازنشسته تأمین اجتماعی در می‌آوریم. از این طریق هر سال به طور متوسط ۸ تا ۱۰ نفر جدید به عضویت کانون در می‌آیند.

■ ارزیابی شما از خدمات بیمه‌ای و درمانی تأمین اجتماعی در استان مرکزی چیست؟
سطح کمی و کیفی خدمات ارائه شده به بازنشستگان را چگونه ارزیابی می‌کنید و چه پیشنهادی برای بهبود آن دارید؟

ارزیابی من مثبت است. خوشبختانه هم‌کانون در استان مرکزی مدیریت درمان بسیار فعال است. جای بسی خوشحالی است که وقتی ما به بیمارستانی

مستقیم که در مراکز ملکی سازمان ارائه می‌شود، هیچ وجهی از طرف مراجعان تحت پوشش سازمان پرداخت نمی‌شود. اما این هزینه‌ها به سازمان تحمیل می‌شود که در سالیان اخیر نیز بسیار زیاد شده است. در درمان غیرمستقیم نیز علاوه بر مشارکت اندک بیمه‌شده بخش عمده هزینه‌ها به عهده سازمان تأمین اجتماعی است. هرچند همانطور که گفتم

■ همانطور که می‌دانید وضعیت منابع و مصارف صندوق‌های بازنشستگی از جمله سازمان تأمین اجتماعی، چندان مساعد نیست و مصارف این نهادها از منابع آنها پیشی گرفته است. به نظر شما چرا این اتفاق افتاد؟

عمده مشکلات سازمان تأمین اجتماعی به دلیل عدم نقدینگی کافی است که مسبب اصلی آن از دید ما پایبند نبودن نهاد دولت به تعهداتش در قبال این صندوق در مقاطع مختلف بوده است. یعنی دولت‌ها تعهداتی از جمله بخشی از سهم حق بیمه رانندگان و زنان خانه‌دار را تقبل کرده اما به تعهد خود عمل نکرده و منابع پایداری هم برای اجرای تعهدات خود پیش‌بینی نکرده‌اند و به همین دلیل مشکلاتی برای سازمان تأمین اجتماعی ایجاد شده است.

■ با توجه به اینکه تکریم بازنشستگان یکی از سیاست‌های اصلی سازمان تأمین اجتماعی است، به نظر شما در حال حاضر وضعیت سالمندان و بازنشستگان در جامعه چگونه است و چگونه می‌توان از ظرفیت‌های مختلف این قشر برای حل مشکلات بهره گرفت؟

سازمان تأمین اجتماعی در هر استان دو کانون دارد. یکی مربوط به بیمه‌شدگان است و دیگری مربوط به بازنشستگان خود سازمان. در حوزه کارکنان بازنشسته سازمان که محدود ۱۸ سال در آن فعالیت دارم، همواره سازمان از ظرفیت‌های این قشر تا حد امکان بهره گرفته و شاید مناسب باشد برای فراهم شدن امکان استفاده از خرد جمعی بازنشستگان کارگری هم مساعدت‌هایی بیشتری به کانون بازنشستگان کارگری برای برگزاری جلسات عمومی و همفکری صورت گیرد.

■ خدمات بهداشت و درمان یکی از اساسی‌ترین نیازهای سالمندان است. خدمات درمانی سازمان تأمین اجتماعی چقدر جوابگوی نیازهای بازنشستگان است؟
می‌دانید که در حال حاضر دو نوع خدمات درمانی از طرف سازمان به بیمه‌شدگان تعلق می‌گیرد. یکی درمان مستقیم و دیگری درمان غیرمستقیم. در درمان

هزینه‌های تأمین و ارائه خدمات درمانی در سالیان اخیر افزایش چشمگیری یافته، اما از آنجا که خدمات درمانی به تعبیری ویرتین خدمات تأمین اجتماعی است، باید برای توسعه امکانات درمانی و تسهیل دسترسی بازنشستگان به این خدمات، اقدامات بیشتری صورت گیرد